

“Бекитемин”
Кыргыз жана орус тилдери
кафедрасынын башчысы, п.и.к.
А Арыпбекова Д.Д.
3 09 2025

**С.Нааматов атындагы Нарын мамлекеттик университетинин филология
факультетинин “Кыргыз жана орус тилдери” кафедрасынын**

“ВОЛШЕБНИК” театры жөнүндө ЖОБО

1.1. “Волшебник” театры С.Нааматов атындагы Нарын мамлекеттик университетинин филология факультетинин “Кыргыз жана орус тилдери” кафедрасынын түзүлдү.

1. Жалпы жобо

1.2. “Кыргыз жана орус тилдери” кафедрасынын орус тили жана адабияты окутуучулары жана студенттеринин демилгеси менен түзүлүп, төмөндөгүдөй максаттарга багытталган.:

- студенттерге орус тилинге болгон кызыгуусуна тартуу;

- студенттердин Россия Федерациясынын маданиятын, каада-салттары боюнча боюнча билимдерин кеңейтүү;

- орус тили жана адабияты боюнча сөз байлыктарын өстүрүү, кругозорун кеңейтүү, тил үйөнүүдө окуу, жазуу, сүйлөө, угуу көндүмдөрүн калыптандыруу.

1.3. “Волшебник” театрынын жетекчиси катары мурунку театрдык иш алып барган окутуучу Арыпбекова Дария Дженишбековна бекитилет.

1.4. “Волшебник” театры жалпы орус тилчи мугалимдин жана окутуучулардын көзөмөлүндө болуп, ар жыл сайын тандалып алынуучу ролдук оюндар жана сценарийлер жалпы жамааттын талкуусунда чечилмекчи.

1.5. Театрдын ишмердүүлүгүн сабактан тышкары убакта гана жүргүзүлүүсү керек жана сабактарга жолтоо болбоосу жана көгөйлөрдү жаратпоо мүнөзүнө ээ.

1.6. Театрдагы коюла туруучу сценкага же оюнга катышуучуларды костюмдардынын даярдалышына орус тили секциясынын жалпы жамаат толугу менен жоопкерчиликтуу болуусу зарыл.

2. “Волшебник театрынын” негизги милдеттери

2.1.-үзгүлткүсүз билим берүү системасы, студенттерге руханий жана адеп ахлактык тарбия беруу, алардын келечекте үйрөнүлүп жаткан тилди маданиятын кеңири түшүнгөн кругозору кенен студенттер катары тарбиялоо үйрөнүүнүн 4 аспектисиндеги көндүмдөргө ээ болуусуна көмөк көрсөтүү;

- сабактан тышкары убактыларынын туура пайдаланууга жардам беруу;

- орус адабиятынын кызыктуу жана тилге кызыгууларын күчөтүү;

- студенттердин келечектеги тандап алган кесибинде үзүрлүү иштерди жасоого үгүттөө;

- студенттердин аткарган сахналаштырылган оюндарын кесипке багыт беруу иштеринде колдонуу жана келечектеги абитуриенттерге үгүт иштерине катыштыруу;

- университеттин денгээлиндеги коомдук, кюштуруучулук ар түрдүү иштер катыштыруу жана башка студенттерди мотивациялоо;

3. “Волшебник” театрынын курамы

3.1. С.Нааматов атындагы Нарын мамлекеттик университетинин орус тили жана адабияты адистигини окутуучулары жана студенттери.

4. “Волшебник” театрынын уюштуруу жана иштөө тартиби

4.1. “Волшебник” театры жылына бир жолу ору жазуучулардын чыгармаларынын бирөөнү тандап алуу жана ал тандоодо кафедранын отуркмунда чечим кабыл алуу;

4.2. “Волшебник” театры тандап алган чыгарманын устундө иштөө жана студенттердин тилине карата сүйлөмдүн фразалаштыруу, кыскартуу жана жонөкөйлөштүрүү иштерин жүргүзүү театрдын жетекчисине жүктөлөт.

4.3. Ролдорду бөлүштүрүү менен студенттердин даярдануусуна көп убакытты берүү, алардын даярдануусун кышкы каникул убагында багыттоо.

4.4. Ролдук бөлүштүрүүлөр бүткөндөн кийин кафедранын отурумдарын уюштуруу менен студенттердин костюмдарын, жасалгалоо иштерин, коюлуучу залды фондоштуруу иштерин жана даярдыктарын оюндун коюлушуна 2 ай калган убакытта талкуулоо жана чечмдерди кабыл алуу;

4.5. Театрлаштырылган оюнду коёр убакыта студенттер арасында видео тартууларын жана фотоотчетторго керектүү материалдар топтоону камсыздоо;

4.6. Коюлган оюн боюнча театрдык иштин отчетун түзүү жана жыйынтыктоо бөлүгү катары отурум уюштуруу менен жетишпеген жактарын талкуулоо жана отчетту сайтка жайгаштыруу иштерин алып чыгуу.

«Волшебник» студенттик театры жөнүндө маалымат

«Волшебник» студенттик театры — С. Нааматов атындагы Нарын мамлекеттик университетинин Филология факультетинин алдындагы чыгармачыл бирикме.

- Түзүлгөн жылы: 2022-жыл.
- Негиздөөчүсү: Кыргыз жана орус тилдери кафедрасы.
- Көркөм жетекчиси: Кафедра башчысы, Д.Дж. Арыпбекова.

«Волшебник» — бул сөз аркылуу дүйнөнү өзгөртө алабыз деген ишенимдин белгиси. Ал чыгармачылык менен илимдин, мугалимдик өнөр менен актердук чеберчиликтин синтези катары тандалып алынган.

Театрдын ишмердүүлүгү студенттердин чыгармачылык потенциалын ачууга гана эмес, орус тили жана адабияты боюнча алган билимдерин практикада колдонууга багытталган. Негизги максаттары:

1. Тил үйрөтүү: Сахна аркылуу орус тилиндеги кеп маданиятын, интонацияны жана риторикалык көндүмдөрдү өнүктүрүү.
2. Адабий мурас: Дүйнөлүк жана орус классиктеринин чыгармаларын сахналаштыруу аркылуу студенттердин адабий дүйнө таанымын кеңейтүү.
3. Эстетикалык тарбия: Студенттердин сахналык маданиятын, актердук чеберчилигин жана коом алдында өзүн эркин алып жүрүү жөндөмүн калыптандыруу.

Жетишкендиктери:

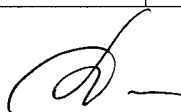
Түзүлгөн күндөн тартып «Волшебник» театры студенттердин сүйүктүү чыгармачыл аянтчасына айланды. Театрдын репертуарындагы А.С.Пушкиндин, Н.В.Гоголдун, И.А.Крыловдун чыгармалары боюнча жана башка инсценировкалар көрүүчүлөрдүн жогорку баасына татыган.

Жыйынтык: «Волшебник» театры — бул жөн гана ийрим эмес, бул филолог-студенттердин тилдик чөйрөсүн байытуучу жана кесиптик деңгээлин көтөрүүчү маанилүү илимий-методикалык жана маданий борбор болуп саналат.

«Волшебник театрынын» негизинде орус тили жана адабияты адистигинин студенттерине төмөндөгүдөй компетенциялар калыптанат:

<p>ИК-1.</p>	<p>Мамлекеттик, расмий тилде жана иш, окуу чөйрөсүндөгү чет тилдердин биринде иштиктүү баарлашуу жүргүзүүгө жөндөмдүү болуу;</p>	<p>Билет:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ мамлекеттик, расмий жана чет тилдерди жетиштүү көлөмдө; <p>Кыла алат:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ мамлекеттик, расмий жана орус тилдерде өзүнүн оозеки жана жазуу кебин логикалык туура, жүйөөлүү жана айкын курууну; <p>Ээ болот:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ мамлекеттик, расмий жана орус тилдерде баарлашуу көндүмдөрүнө; кесиптик жана инсандык баарлашуу үчүн орус тилине (шкала В1 деңгээлинен төмөн эмес);
<p>КК-12</p>	<p>Өзү үйрөнгөн тилинин адабияты жөнүндө анын тарыхый өнүгүү жана азыркы абалында билимдерге ээ</p>	<p>Билет</p> <ul style="list-style-type: none"> - Орус адабиятынын тарыхындагы негизги этаптарды жана авторлорду адаштырбай билет; <p>Кыла алат</p> <p>Салыштыра алат: Ар башка доордогу чыгармаларды (мисалы, 19-кылымдагы "ашыкча адам" образы менен 20-кылымдагы каармандын образын) салыштырып, окшоштуктарын жана айырмачылыктарын таба алат.</p> <p>Ээ болот</p> <p>Дүйнөлүк жана орус адабиятынын классиктеринин өмүр баяны, алардын чыгармачылык методдору (реализм, модернизм ж.б.) тууралуу билимдерге ээ боло</p>

Театрдын жетекчиси:

п.и.к.Арыпбекова Д.Д.

“Утверждаю”

Зав.кафедрой “КиРЯ”

к.п.н.АрыпбековаД.Д.

Программа кружка:

«Живое слово: от классики к современности»

Цель: Развитие исследовательских навыков, творческого потенциала и профессиональных компетенций студентов-филологов через углубленное изучение русской словесности.

Формат: Заседания один раз в месяц (теоретические и практические блоки).

1. Научно-исследовательское направление

- Дискуссионный клуб: Обсуждение проблемных статей по литературоведению и лингвистике.
- Подготовка к конференциям: Помощь студентам в оформлении научных статей, тезисов и подготовке докладов (с учетом опыта работы кафедр филологического факультета НГУ).
- Работа с первоисточниками: Анализ редких изданий и работа с фондами университетской библиотеки.

2. Творческо-педагогическое направление

- Методическая лаборатория: Разработка интерактивных заданий для школьников (продолжение работы по продвижению русского языка в регионах, включая опыт семинаров в Нарынской области).
- Литературная студия: Проведение поэтических вечеров, конкурсов эссе и критических обзоров современных произведений.
- Проектирование "культурных кодов": Создание мультимедийных презентаций и виртуальных экскурсий по литературным местам.

3. Региональный компонент

- Изучение отражения образа гор, природы и культуры Кыргызстана в произведениях русских писателей.
- Сравнительный анализ переводов русской литературы на кыргызский язык.

Тематический план работы на учебный год

Месяц	Тема заседания	Формат работы
1-й	«Актуальные вопросы современной русистики»	Круглый стол, обзор научных новинок
2-й	«Феномен детства в русской прозе XX-XXI вв.»	Аналитический семинар (дискуссия)
3-й	«Технологии креативного письма (Creative Writing)»	Творческая мастерская
4-й	«Цифровизация филологии: от архивов к нейросетям»	Мастер-класс по цифровым инструментам
5-й	Итоговая научная студенческая конференция	Доклады и презентация проектов
6-й	Конкурс буктрейлеров: Создание коротких видеороликов, рекламирующих любимую книгу, что развивает навыки визуализации смыслов.	Видеоролики
7-й	«Методологический конструктор»: Семинар-практикум по деконструкции научных текстов. Студенты разбирают структуру успешных статей: как сформулировать объект, предмет, гипотезу и научную новизну.	Мастер-класс по написанию статьи
8-й	Лингвистическое консультирование: Работа по анализу типичных речевых и грамматических ошибок в местной языковой среде (полевое исследование в Нарыне).	Творческая мастерская
9-й	Проект «Литературная карта региона»: Исследование и описание связей классиков русской литературы с Центральной Азией (поиск параллелей, переводов, упоминаний).	Аналитический семинар (дискуссия)
10-й	Просмотр экранизаций классики и дискуссия о точности передачи авторского замысла и «интермедальности» (связи литературы и кино).	Киноклуб с обсуждением

Месяц	Тема заседания	Формат работы
11-й	Сбор и анализ практического материала. Итогом становится написанная и отправленная на публикацию статья в научный вестник университета или участие в республиканской конференции.	Путь в науку

Список литературы

1. Фундаментальное литературоведение и лингвистика

- Бахтин М. М. *Эстетика словесного творчества*. (Классика по теории диалога и автора).
- Лотман Ю. М. *В школе поэтического слова: Пушкин, Лермонтов, Гоголь*. (Незаменимое пособие по анализу художественного текста).
- Гаспаров М. Л. *О русской поэзии. Анализы, интерпретации, характеристики*. (Глубокий разбор поэтической формы).
- Виноградов В. В. *Стилистика. Теория поэтической речи. Поэтика*. (Основа для лингвистического анализа произведений).

2. Специальная литература: Образ детства и поэтика XX-XXI вв.

Учитывая актуальные исследовательские интересы (*Распутин, Толстая*), рекомендуются следующие работы:

- Панченко А. М. *О русской истории и культуре*. (Помогает понять «культурные коды» в литературе).
- Липовецкий М. Н. *Русский постмодернизм*. (Для анализа прозы Т. Толстой и современных авторов).
- Лейдерман Н. Л., Липовецкий М. Н. *Современная русская литература. В 2-х тт.* (Базовый учебник по литературе второй половины XX — начала XXI веков).
- Сборники научных трудов по творчеству В. Г. Распутина (статьи о поэтике «деревенской прозы» и нравственных исканиях героев).

3. Методика преподавания и филологический анализ

Для связи науки с педагогической практикой в школе:

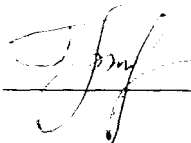
- Ладыженская Т. А. *Методика преподавания русского языка*. (Классический учебник для учителей-словесников).
- Щерба Л. В. *Опыты лингвистического толкования стихотворений*. (Помогает научить студентов «видеть» язык в литературе).
- Черняк М. А. *Современная русская литература в школьном изучении*. (Актуальные подходы к преподаванию новых авторов).

4. Цифровые и современные ресурсы (Электронные библиотеки)

Для самостоятельной работы студентов в кружке:

- Portal «Грамота.ру» — словари, справочники и нормативные документы.
- ЭБС «КиберЛенинка» и eLibrary.ru — поиск актуальных научных статей по ключевым словам (например, «поэтика детства», «интертекстуальность»).
- Arzamas.academy — курсы и материалы по истории культуры для расширения кругозора.
- Журнальный зал (gorky.media) — архив современных литературных журналов («Новый мир», «Знамя» и др.).

Руководитель кружка

к.п.н. Касаболотова Г.А.